

سرعت

تندی و شتاب در حرکت یا کار را سرعت گویند. از احکام مرتبط با آن در بابهایی نظیر طهارت، صلات، حج، اطعمه و اشربه و دیت سخن گفته‌اند.

فهرست مندرجات

- ۱ - شتاب در اعمال نیک
 - ۱.۱ - سرعت در مغفرت الهی
 - ۲ - سرعت در احکام
 - ۲.۱ - حرکت دادن شتابان جنازه
 - ۲.۲ - سریع گزاردن نماز جماعت
 - ۳ - حرکت تند هنگام سعی
 - ۴ - سرعت در وادی محسّر
 - ۴.۱ - رفتار با چارپا
 - ۵ - سخن گفتن سریع بر اثر جنایت
 - ۶ - پانویس
 - ۷ - منبع

شتاب در اعمال نیک

قرآن کریم در مقام ستایش مؤمنان، شتاب در کارهای خیر را از ویژگیهای آنان می‌شمارد؛

[۱] مؤمنون/سوره ۲۳، آیه ۶۱.

چنان که در آیهای دیگر به آنان دستور می‌دهد: «به سوی مغفرت و آمرزش پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن همه آسمانها و زمین را فرا گرفته است، بشتابید».

[۲] آل عمران/سوره ۳، آیه ۱۳۳.

← سرعت در مغفرت الهی

مراد از سرعت گرفتن در مغفرت الهی، شتاب در به جا آوردن کارهای خیر و طاعت است که سبب آمرزش می‌باشد؛ از این رو، در جاهای متعدد در فقه بر استحباب انجام دادن عملی از اعمال خیر، به این گونه آیت استدلال شده است.

[۳] حلی، حسن بن یوسف، تنکرة الفقهاء، ج ۶، ص ۳۱۹.

[۴] حلی، ابن فهد، المذهب النابع فی شرح المختصر النافع، ج ۲، ص ۹۴-۹۵.

[۵] اصفهانی، محمد بن حسن، کشف اللثام عن قواعد الأحکام، ج ۲، ص ۷۵.

[۶] مدارک العروة، ج ۸، ص ۲۲۱.

سرعت در احکام

علاوه بر موارد فوق، احکامی هم برای سرعت در فقه مطرح شده است.

← حرکت دادن شتابان جنازه

شتابان حرکت دادن جنازه جهت دفن، هنگام تشییع مکروه است.

← سریع گزاردن نماز جماعت

سریع گزاردن نماز جماعت جز در صورت تمایل داشتن مأمومان به طول دادن آن، مستحب است. [۷] بحرانی، یوسف، الحدائق الناضرة ج ۸، ص ۳۸۴.

حرکت تند هنگام سعی

تند حرکت کردن هنگام سعی بین صفا و مروه مستحب است. [۸] محقق حلی، جعفر بن حسن، المختصر النافع، ص ۹۶.

سرعت در وادی محسر

بر حاجی مستحب است در مشعر هنگام رسیدن به وادی محسر از آن جا با سرعت بگذرد. [۹] نجفی جوهری، محمد حسن، جواهر الکلام، ج ۱۹، ص ۹۹.

← رفتار با چارپا

کسی که با چارپا سفر می‌کند، سزاوار است هنگامی که به سرزمین علف زار و سرسبز می‌رسد، بر حیوان آسان گیرد و در حرکت شتلب نکند، لیکن از سرزمین خشک با سرعت بگذرد.

[۱۰] حلی، یحیی بن سعد، الجامع للشرائع، ص ۳۹۸.

سخن گفتن سریع بر اثر جنایت

چنانچه سخن گفتن فردی بر اثر جنایت، سرعت پیدا کند، به گونه‌ای که عیب به شمار رود، بر جانی ایش ثابت می‌گردد. [۱۱] نجفی جوهری، محمد حسن، جواهر الکلام، ج ۴۳، ص ۲۱۶-۲۱۷.

پانویس

۱. ↑ مؤمنون/سور ۲۳، آیه ۶۱.
۲. ↑ آل عمران/سور ۳، آیه ۱۳۳.
۳. ↑ حلی، حسن بن یوسف، تنکرة الفقهاء، ج ۶، ص ۳۱۹.
۴. ↑ حلی، ابن فهد، المهذب البارع فی شرح المختصر النافع، ج ۲، ص ۹۴-۹۵.
۵. ↑ اصفهانی، محمد بن حسن، كشف اللثام عن قواعد الأحكام، ج ۳، ص ۷۵.
۶. ↑ مدارک العروة، ج ۸، ص ۲۲۱.
۷. ↑ بحرانی، یوسف، الحدائق الناضرة ج ۸، ص ۳۸۴.
۸. ↑ محقق حلی، جعفر بن حسن، المختصر النافع، ص ۹۶.
۹. ↑ نجفی جوهری، محمد حسن، جواهر الکلام، ج ۱۹، ص ۹۹.
۱۰. ↑ حلی، یحیی بن سعد، الجامع للشرائع، ص ۳۹۸.
۱۱. ↑ نجفی جوهری، محمد حسن، جواهر الکلام، ج ۴۳، ص ۲۱۶-۲۱۷.

منبع

فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت، ج ۴، ص ۴۳۱-۴۳۲.

